

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3-3878

No. 105. — Štev. 105.

NEW YORK, TUESDAY, MAY 5, 1936 — TOREK, 5. MAJA, 1936

Volume XLIV. — Letnik XLIV.

KONFERENCA ODLOČUJE O USODI DEL. FEDERACIJE

Vnel se bo vroč boj med dvema skupinama

PRIČELA SE BO DEBATA O STROKOVNI IN INDUSTRIJ. UNIJI

Zmagati mora Green ali Lewis. — Do'ložena bo bodoča smer federacije. — Duhovi bodo zelo razburjeni. — Načrt za odpravo dvoma glede ustavnosti Guffeyeve premogarske postave.

WASHINGTON, D. C., 4. maja. — Medtem ko prihajajo v Washington voditelji velike ameriške delavske federacije na sejo izvrševalnega odbora, prevladuje splošno mnenje, da se bodo spopadli zagovorniki dveh načel.

Na eni strani stoji predsednik American Federation of Labor, William Green, ki je nastopil dedščino Samuela Gompersa in se je trdno drži, namreč na načelu organizacije po posameznih strokah in poklicih.

Na drugi strani pa stoji nadarjeni in zelo agresivni John L. Lewis, predsednik United Mine Workers, h kateri organizaciji spada mnogo desetstisočev premogarjev. Lewis in njegovi tovariši se potegujejo za industrijsko organizacijo, kateri bi pripadali vsi delavci v kaki industriji in ne glede na to, v kaki stroki je izvežban kak delavec.

Razburjeni duhovi so se že prej pogosto vroče spopadli in na sedanji konferenci bo mogoče padla kocka.

V izvrševalnem odboru ima sicer Green 16 glasov proti enemu, to je predsednik Ladies Garment Workers, David Dubinsky, ker je Lewis izstopil iz izvrševalnega odbora.

Spor med tema skupinama pa se je ravno zadnji čas zelo poostiril. Najbojstvitvejši v Gompers-Greenovi skupini so zagrožili, da bodo premogarje izključili iz delavske federacije, zlasti še, odkar je Lewis jeseni ustanovil odbor za industrijsko organizacijo. Nato pa je Lewisova stranka svoje zastopnike pooblastila, da morejo vsak čas sami izstopiti iz izvrševalnega odbora. Stvar se je slednjič tako poostрила, da je v januarju Green na seji izvrševalnega odbora postavil odbor, čegar naloga je prirediti pogajanja z Lewisovo skupino. Pogajanja pa niso dovedla do nikakega cilja.

Medtem pa ste se pretekli teden na svojih konvencijah dve močni skupini — avtomobilska in jeklarska industrija — izrekli za organizacijo po industrijah.

Toda izvrševalni odbor American Federation of Labor ima pred seboj še drugo važno vprašanje: — Politika in prememba ustave. Pričakovati je, da bo sedanja konferenca, kot prejšnja leta priporočala svojim članom, da pri letošnjih predsedniških volitvah volijo po svojem prepričanju.

Temu nasproti pa stoji nova politična organizacija Non Partisan League, katero so ustanovili Geo. Berry, Lewis in predsednik Amalgamated Clothing Workers Sidney Hillman.

Kot znano, se ta liga zavzema za zopetno izvolitev predsednika Roosevelta. Pred kratkim je Wm. Green naročil vsem krajevnim društvom, da se pri predsedniških volitvah drže proč od vsake politične stranke. — V namenu, da je nekaj storjenega, je v januarja konferenca izvrševalnega odbora v Atlantic City pooblastila izvrševalni odbor, da izdelava kongres načrt, ki naj bi odpravil vsak dvom o ustavnosti Guffeyeve premogarske postave. In o tem bo razpravljala tudi sedanja konferenca v Washingtonu.

PODIVJANOST VLADA V ADDIS ABABI

Uporniki hite proti glavnemu mestu. — Maščevati se hočejo nad vsemi tujci. — Oblegajo ameriško poslanštvo.

ADDIS ABABA, Abesinija, 5. maja. — Medtem ko se širi po celi Abesiniji revolucija, pričakuje s krvjo napojena prestolnica na prihod francoskih senegalskih vojakov, da ustavi divjanje fanatičnih domačinov, ki so že pobili 24 belih tujcev.

Abesinski vojaki, ki so po begu cesarja Haile Selassiea popolnoma podivjali, prihajajo v Addis Ababo v namenu, da se maščujejo nad vsemi tujci.

Med inozemskimi zastopniki je razširjena bojazen, da bo prišlo do dolge pričakovane vstaje črnega plemena v Afriki, ako ta revolucija v abesinski prestolnici ne bo kaj kmalu zadušena.

Ljudska družba oblega ameriško, angleško in francosko poslanštvo.

Središče mesta je samo še kup razvalin. Ko so vojaki izvedeli, da je cesar pobegnil, so najprej oplenili trgovine z obojimi pištolami, se napili in pričeli zažigati poslopja in plešiti. Celo cesarska palača kaže sledove podivjanosti pijane družali.

Požgana je bila tudi angleška cerkev in mnogo koptskih cerkva.

Oni tujci, ki se niso zatekli v poslanštva, so prebili noč v strahu, da pridrve nad nje morilec.

Vojaki so vlačili po ulicah vroče dragocenosti, ki so jih nabrali po trgovinah. Večinoma so popili mnogo opojnih pijač in so streljali v zrak, kot bi hoteli poskušati ukradenke puške. Velikanski nalive je še pomnožil strahote nečloveškega divjanja. Skoro 90 odstotkov mesta leži v razvalinah.

Med tujci so največ trpeli grški in armenski trgovci, ki so se branili proti roparjem.

ŽENEVA, Švica, 5. maja. — Italijanska vojaška zmagava v Abesiniji pomeni za Ligo narodov velik udarec.

Liga sedaj spoznava, da so gospodarske in finančne sankcije proti Italiji bile brez vsakega pomena in da bi morala Liga proti Italiji nastopiti z vojaško silo.

Ako pa bo šla Liga tako daleč, se mora za to naglo odločiti.

Delegati pri Ligi narodov so mnenja, da bo Mussolini v Abesiniji postavil domačina za vladarja in da bo naglo sklenil mir po italijanskih pogojih.

Ali ste že naročili Slovensko - Amerikanski Koledar za leto 1936. — Vreden je 50 centov.

KOMUNISTI ZMAGALI V FRANCIJI

Ljudska fronta je pri ožjih volitvah dobila veliko večino. — Izvoljenih je bilo tudi 71 komunistov.

PARIZ, Francija, 4. maja. — Pri ožjih volitvah v nedeljo je stranka leve, tako imenovana "ljudska fronta", dobila velikansko večino. Medtem ko iz petih okrajev se ni poročil o izidu volitev, imajo dosedaj levičarji v parlamentu izmed 618 sedežev 375 mest.

Komunisti bodo v novem parlamentu imeli 81 poslancev, medtem ko so jih imeli v zadnjem parlamentu samo 20. — Združena socialistična stranka bo imela 145 poslancev, zmernejša stranka radikalnih socialistov pa 115.

Voditelj francoskih fašistov polkovnik Francois Casimir de la Rocque je bil poražen.

Pariz in okraj Seine sta z veliko večino pokazala komunistično barvo.

Dva ministra sta bila odločno poražena in sicer zračni minister Marcel Deat in minister za kolonije Jacques Stern. — Ravno tako je bilo poraženih več politikov stranke desnice.

Bivši ministrski predsednik Edouard Herriot, ki je nedavno odstopil kot voditelj radikalnih socialistov, je bil s pomočjo komunistov in socialistov v Lyonu zopet izvoljen.

PREMOGARSKA POGAJANJA

Pogajanja med premogarji in lastniki rovin trdega premoga so prejšnji teden prišla na mrtvo točko in so se včeraj zopet pričela v New Yorku.

Da zadnje minuto ni prišlo do stavke, je zasluga nadomestnega delavskega tajnika McGradyja, ki je dosegel, da so se premogarski baroni in premogarji sporazumeli za novo podaljšanje stare pogodbe.

Pogodba, ki je bila v veljavi za 5 let in je potekla 31. marca, je bila najprej podaljšana za en mesec, sedaj pa za nedolgočasen čas in toliko časa, da pride do kakšnega sporazuma med obema strankama.

Na potek pogajanj z veliko napetostjo čaka 105,000 premogarjev, katerih je največ v Pennsilvaniji.

Po podatkih delavskega departamenta dobivajo premogarji za osemurno delo po \$6.35 plače na dan, leta 1918 pa so dobivali po \$5.17. Lastniki rovin zahtevajo plače iz l. 1918.

Po vladnih podatkih so družbe lanske leto izplačale za plače \$137,000,000. Od tega so dobili unijski delavci 110 milijonov dolarjev, uslužbenci v uradih pa 17 milijonov.

KONFERENCA BALKAN. ZVEZE

Konferenca ima namen izravnati nesoglasje v zvezi. — Turčija ima izdelan načrt.

BEograd, Jugoslavija, 4. maja. — Danes se je pričela konferenca Balkanske zveze. Grški ministrski predsednik Metaxas in turški vnanji minister Tefik Ruždi Aras sta se s svojima delegacijama pripeljala v nedeljo popoldne in na postaji so ju pričakali ministrski predsednik Milan Stojadinović in poslaniki držav Balkanske zveze.

Predno sta Metaxas in Aras dospela v Beograd, sta se ustavila v Mladenovac, kjer sta v spominski cerkvi položila vence na grob kralja Aleksandra. Zvečer je Stojadinović svojim gostom priredil banket, na katerem so imeli priliko razpravljati o problemu, ki mu zre na-proti Balkanska zveza.

Konferenca bo končana v torek; v sredo pa bo prišel čehoslovski vnanji minister dr. Kamil Krofta, da se vdeležijo konference Male antante, ki se prične istega dne.

Turški vnanji minister ima načrt za rešitev dveh poglavitnih problemov: utrjen je Darlanel in obveznost članice Balkanske zveze v sporih izven Balkanske zveze.

Na konferenci Male antante bodo v prvi vrsti razpravljali o Nemčiji in Avstriji.

Ker ima Jugoslavija zelo živahno trgovino z Nemčijo in je na drugi strani nasprotna vrtnitvi Habsburžanov, je Čehoslovaška bolj naklonjena priklonitvi Avstrije k Nemčiji, kot pa Habsburžanom.

Jugoslavija pa sumi Čehoslovaško, da je iz bojazni pred Nemčijo pripravljena dovoliti vse, karkoli se zgodi v Avstriji, ki hoče nesporazum med tema državama izkoristiti v svoj prilog.

Poleg tega pa Jugoslavija tudi ne odobrava načrta čehoslovaškega ministrskega predsednika Hodže za podonavsko zvezo, ker načrt priporoča dogovor med dvema posameznima državama in je temu načrtu tudi Musolini dal svoj blagoslov.

Časopisje povdarja potrebo in važnost obeh konferenc. — Uradno "Vreme" pravi, da nasprotniki Male antante napovedujejo njen razpad ter pri tem kažejo na veliko prijateljstvo Čehoslovaške do Rusije in na prijateljstvo Jugoslavije do Nemčije, medtem ko je Jugoslavija še edina evropska država, ki še ni priznala Rusije. Zato pravi "Vreme", da je sedaj prišel čas, da se zavrnejo vse take govorice in da pokazejo svetu duha solidarnosti, ki navdaja 70,000,000 prebivalcev na Balkanu in v osrednji Evropi.

IZMENJAVA UJETNIKOV V CHACO

Izmenjava 20,000 vojni ujetnikov se je pričela. Po pogodbi bodo ujetniki zamenjani v treh mesecih.

BUENOS AIRES, Argentina, 3. maja. — Vojaki, ki so izgubili svojo svobodo v dolgi vojni za Chaco med Bolivijo in Paragvajem, so se pričeli vračati v svojo domovino.

V obeh deželah je okoli 20 tisoč vojni ujetnikov. Okoli 500 bolivijskih vojakov in 20 častnikov je odpotovalo iz Asuncion z ladjo po reki v Bolivijo. To je prvi oddelek 16,500 Bolivijcev, ki so bili do sedaj ujeti v Paragvaju.

Enako število Paragvajcev bo v nekaj dneh odpotovalo iz Bolivije, ko dobe na razpolago vlak.

Ujetniki bodo izmenjani po medsebojnem dogovoru, ki je bil dosežen 21. januarja s posredovanjem Argentine, Brazilije, Chile, Peru, Urugvaja in Združenih držav.

Po dogovoru bodo ujetniki izmenjani v treh mesecih, toda nevtraleci mislijo, da bo izmenjava končana mnogo prej.

Argentina je dala na razpolago svoje železnice za prevoz bolivijskih ujetnikov iz Paragvaja preko Argentine do meje.

Med Bolivijci, ki se vračajo v svojo domovino, je dovolj častnikov, da bi mogli poveljevati celi armadi.

PREDSEDNIK ZOPET V BELI HIŠI

WASHINGTON, D. C., 5. maja. — Predsednik, ki se je z majhno družbo, v kateri se je tudi nahajal bivši zunanji podtajnik in član njegovega močnega zagnanskega trusta dr. Raymond Moley, v soboto odpeljal na izlet z jachto Potomac po reki Potomac, je bil proti večeru v nedeljo zopet v Beli hiši. Vsed hudega dežja in treskanja je bila predsednikova družba ves čas pod krovom.

MATI OPROŠČENA ZASTRUPLJENJA

GREENVILLE, Tex., 5. maja. — Mrs. Velma Patterson, stara 34 let, je bila oproščena obdolžbe, da je zastrupila svoj 12 let staro hčer Dorothy v namenu, da bi mogla nadaljevati svoje ljubavno razmerje z nekim živinorejcem. Njena druga hči, 11 let stara Ellie, je tudi pred kratkim umrla pod skrivnostnimi okoliščinami. Zaradi smrti druge hčere je Mrs. Patterson še vedno pod obtožbo.

AVSTRIJA POVEČALA VOJAŠTVO

Kanceler pravi, da je to od pomoč za gospodarstvo. Avstrija sporočila Nemčiji vzroke za obvezno vojaško službo.

DUNAJ, Avstrija, 5. maja. — Ob priliki majeve proslave je zvezni kanceler dr. Schuschnigg po radio oznanil, da pomeni obnove obvezne vojaške službe oživiljenje gospodarstva.

Kot je rekel kanceler, bo sredi junija poklican letnik 1915 k naboru. Nabori bodo končani sredi julija in s 1. oktobrom bo vpoklicanih k vojakom 15,000 nabornikov.

Iz Londona prihaja poročilo, da je avstrijski poslanik že v petek naznanil angleškemu vnanjemu ministrstvu, da se je Avstrija odpovedala st. germainski mirovni pogodbi in da je bila zopet uvedena obvezna vojaška služba. Predno pa je šel avstrijski poslanik v vnanji urad, se je že zglasil pri francoskem in italijanskem poslaniku.

BERLIN, Nemčija, 5. maja. Avstrijski poslanik Tauschitz je izročil nemškemu vnanjemu ministru baronu von Neurathu spomenico, v kateri so razjasnjeni povodi za uvedbo obvezne vojaške službe v Avstriji. Obenem je tudi vnanjega ministra obvestil, da se bodo v juniju pričeli vojaški nabori.

TRETI ČRNEC LINČAN NA JUGU

PAVO, Ga., 5. maja. — Linčarska postava, ki se je dvakrat pokazala v Georgiji in enkrat v Arkansasu, je zopet prišla do veljave, ko so bili v manj kot enem tednu linčani trije črnci.

Zrtve tretjega linčanja je v nedeljo postal 55 let stari farmerski delavec John Rushin, ko ga je zgrabila množica 200 mož in ga ustrelila, ker je umoril 24 let starega Mariona Pate.

Tajniki komisije za medplemenske odnose v Atlantici, Arthur Raper, je rekel, da v teku enega tedna še nikdar niso bili linčani trije ljudje.

Druge žrtve linčanja zadnjega tedna so:

Lint Shaw, star 45 let, je bil odpeljan iz ječe v Royston, Ga. v torek in je bil ustreljen na mestu, kjer je napadel tri bela dekleta; Willie Kees, star 19 let; maskirani možki so ga iztrgali šerifom v Lepanto, Ark. in je bil naslednjega dne najden ustreljen nedaleč od kraja, kjer je skušal storiti silo neki beli ženski.

V vsakem slučaju je porota razsodila, da so bili ustreljeni in da zločinci niso znani.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DEŽAVAH.

"Glas Naroda"

(A Corporation)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja za Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3878

POSTAVA PROTI NASELJENCEM

Naši zastopniki v Washingtonu že dalje časa razpravljajo o vprašanju naseljencev, med katerimi so našli tudi mnogo "nezaželjenih".

Kdo pa so ti "nezaželjeni" tuji?

Oni, ki žive v Združenih državah že celo generacijo, ki so vse svoje mlade moči posvetili in darovali novi domovini in ji tako pomagali k večjemu razvoju in napredku.

Navzlic temu pa so naenkrat postali "nezaželjeni".

Kongresnik Dies je celo hotel vse te nezaželjene tuje deportirati v njihovo domovino. S tem svojim predlogom pa k sreči ni prodrl.

Za njim pa sta prišla kongresnika Kerr in Coolidge, ki sta sestavila predlogo, po kateri bi se morali registrirati vsi tuji.

In kot prihaja glas iz Washingtona, se za to predlogo z veliko vnetostjo zavzemajo senatorji.

In temu je največ kriv senator Davis iz Pensylvanije.

Kaj bi pomenila taka registracija?

Naseljenec bi bil oropan osebnosti svobode, ki je zajamčena v ameriški ustavi tako vsakemu državljanu kot naseljenec. Tuji bi bili izpostavljeni vsem čakanom fanatičnih nacionalcev, velikemu nadlegovanju in izkoriščanju in celo deportaciji.

Tudi tukaj rojeni otroci naseljencev bi imeli mnogo nepravilnosti, ker bi zaradi svojega tujega imena morali vedno nositi pri sebi registracijsko karto.

Kot računajo v Washingtonu, bi bilo deportiranih okoli 14,000,000 tujcev.

Ali pa bi s tem rešeno gospodarsko vprašanje? Ali bi bila depresija odpravljena?

Zakrknjeni patriotje ne pomislijo, da 14 milijonov ljudi nekaj pojé in se mora oblačiti in torej porabijo ogromno množino ameriškega blaga.

Ti tuji nikakor niso izkoriščevalci svoje nove domovine, temveč odjemalci njenih pridelkov in izdelkov, da ne govorimo o tem, koliko so s svojim delom prispevali za razvoj in napredek dežele.

Taka predloga, ako bi bila sprejeta in bi postala postava, je nečloveška in krivična.

Zato je potrebno, da nastopimo proti tej škodljivi propagandi, da preprečimo, ako je le še čas, da ta postava ne bo sprejeta.

Posebno v državi Illinois so naseljenec vseh narodnosti pričeli demonstrirati proti tej goni s tem, da kažejo, kaj so naseljenec storili za to deželo. Po večjih mestih naseljenec v ta namen prirejajo zgodovinske parade, na katerih kažejo, kaj so naši predniki storili za kako mesto ali državo.

Registracija ali pa celo deportacija Združenim državam ne bi prav nič koristila in bi naseljenec bila samo v škodo in nadlogo, zato naj bi postavodajalci trezno premislili, ako kaže vpeljati tako postavu.

RESOLUCIJA

Za obrambo Slovencev in Hrvatov podjarmljenih po italijanskem fašizmu v Julijski Krajini.

IZ RAZLOGA: ker je preko 600,000 Slovencev in Hrvatov zaslužnih in katerim je dana našnja italijanska fašistična diktatura v Julijski Krajini odvzela vse državljanske, narodne in človeške pravice;

IZ RAZLOGA: ker je tem Slovincem in Hrvatom vzeta pravica, da govorijo svoj materni jezik, ker so jim zaprli šole, cerkve in vse druge narodne in kulturne ustanove;

IZ RAZLOGA: ker je slovenskim in hrvatskim otrokom prepovedano govoriti in se učiti doma in v šolah svoj materni jezik, ker si prizadevajo, da te otroke italijanizirajo in fašizirajo ter jih tako obrnejo proti narodnemu čutu njihovih lastnih staršev;

IZ RAZLOGA: ker se slovensko in hrvatsko mladino goni od doma in nasilno tira v vojsko, da prelija svojo kri v ubijanju in zasluževanju mirnega etipskega naroda za grabeljive interese italijanskega imperijalizma;

IZ RAZLOGA: ker italijanski fašizem muči in maltretira starše pobeglih fantov, da bi na ta barbarski način prisilili vrnitev naše mladine v fašistično vojsko italijanskega osvajačnega imperijalizma;

IZ RAZLOGA: ker je italijanski fašizem naložil ogromne davke in naklade na slovensko in hrvatsko ljudstvo v Julijski Krajini ter na ta način postavil ljudstvo v neznosen in obupen položaj, in

IZ RAZLOGA: ker je italijanski imperijalizem, v interesu delodajalcev in bankirjev, razpustil vse delavske organizacije, vzela pravico govora, se stajanja in tiska ter tako storila iz delovnega ljudstva sužnje bogatašev — je konferenca slovenskih in hrvatskih organizacij v Clevelandu, O., katere se je vršila dne 23. februarja 1936, sklenila sledeče:

1. Odločno protestiramo proti takšnemu barbarskemu in nečloveškemu postopanju, ki ga vrši krvavi fašistični režim italijanskih imperialistov proti našemu slovenskemu in hrvatskemu narodu v Julijski Krajini in zahtevamo, da se takoj preneha s tem zatiranjem in maltretiranjem našega izmučenega naroda.

2. Zahtevamo državljanske, narodne in človeške pravice slovenskega in hrvatskega naroda v Julijski Krajini, ter pravico, da ta narod sam odloča o svoji usodi.

3. Zahtevamo, da dobijo Slovinci in Hrvati pravico govoriti v materinem jeziku, da smejo imeti svoje šole in vse druge kulturne in izobraževalne ustanove ter da dobe pravico, da se narodno, ekonomsko in kulturno razvijajo brez vmešavanja italijanskih bogatašev in vlastodržcev.

4. Zahtevamo svobodo govora, tiska in sestajanja, da se ukinejo nevdržljivi davki in naklade, katere je italijanski fašizem naložil slovenskemu in hrvatskemu narodu v Julijski Krajini.

5. Zahtevamo da se takoj preneha nasilno pošiljanje slovenske in hrvatske mladine v vojsko proti nedolžnemu zamorskem narodu v Etiopiji za interese italijanskih osvajačev in zatiralcev.

6. Obvezujemo se, da se bomo za zgoraj navedene pravice zahtevale borili in sodelovali z vsemi proti-fašističnimi in svobodno ljubečimi organizacijami našega naroda, da se zruši današnji fašistični režim in da svoboda vsem narodom.

7. Zaklanječjem o, da se to resolucijo pošlje vsem slovenskim, hrvatskim in ostalim jugoslovanskim časopisom v Združenih državah, Canadi in v starem kraju; dalje, da se ena resolucija pošlje Ligi Narodov in ena Benito Mussoliniju. z

Fr. Sneller, predsednik.
P. Margetich, tajnik.

"HINDENBURG" BO PRIŠEL V SOBOTO

LAKEHURST, N. J., 5. maja. — Poveljnik letališča v Lakehurstu, Charles E. Rosendahl, je razglasil, da v soboto, ko pride novi nemški zrakoplov Hindenburg v Lakehurst, ne bo dovoljeno avtomobilom stati okoli letališča, ker je bilo letališče zelo povečano in so tla za avtomobile še premehka.

Stalno moštvo na letališču bo povečano za 100 mož. Zastopniki carinskega, naselniškega in zdravstvenega urada bodo pregledali zrakoplov, kadar pride na letališče.

Poveljniku zrakoplova bo zvečer nemška trgovska zbornica priredila banket v hotelu Waldorf-Astoria.

USTALJENA ENOTNOST POTREBNA PRI CIGARETAH

Eden največjih faktorjev v razvoju ameriške industrije je bilo izpopolnjevanje modernih metod izdelovanja. Večkrat je le kakšna malenkost odločilnega pomena za kakovost izdelka.

To vidimo posebno pri cigaretah. Za Lucky Strike cigarete se uporabljajo le slednji listi, ki so najdražji. Kemična analiza izbranega tobaka se zavrhši se pred nakupom. Pri razvoju lahke kaje se vpoštevata kislobo-alkalijsko razmerje, kar je pravi proces Lucky Strike. "It's Toasted" pomeni zaščito vašega grla proti draženju, proti kašlju.

Največja pažnja pri izbiri tobaka bi nič ne zalegla, če bi ne posvečali pozornosti izdelavi cigarete.

S tem mislimo v prvi vrsti težo, obseg cigarete, dolžino tobaka, vsebino mokrote, enotnost produkt — vse to ima vpliv na gorenje in na dim. Pri izdelovanju Lucky Strike cigarete je vse to ustaljeno ter pod neprestanim nadzorstvom raziskovalnega departmanta. Na razpolago so najrazličnejše priprave, ki omogočijo lahko kajanje.

Naši v Ameriki

ROJAKE PROSIMO, NAJ NAM NAKAZATKO NA DOPISNICI SPOROČE SLOVENSKE NOVICE IZ NASELJINE.

Nesreča se je pripetila v rovu št. 23 v Thomas, W. Va. Žrtvi sta bila dobro poznani Joe Slogar iz Davisa in njegov sin. Slogar je na mestu umrl, sin se pa nahaja v bolnišnici v Elkensu z eno zlomljeno nogo in eno izpaljeno dvakrat.

Da je bil pokojni priljubljen med tukajšnjimi rojaki, je pokazal njegov pogreb. Pokojnik je bil naprednega mišljenja in zato ga tudi tukajšnji župnik ni hotel pokopati. Potem so nekako ukrenili, da ga je pokopal, a v cerkev pa ga ni hotel.

V Pueblo, Colo., je po hudi bolezni preminula Mrs. Josephine Jaklič, katere je zapustila žalostnega moža, več sinov in hčera, kateri so pa že vsi poročeni.

V sredo, 29. aprila je umrl v bolnišnici rojak Rudolf Pate, p. d. Červanov, bivajoč v Clevelandu. Doma je bil iz Rebé, fara Trebnje, star 52 let in zadnjih šest let vdovec. Pokojnik je prišel v Ameriko pred 27 leti, bil je delavec v železnicah, katero delo je moral opustiti pred letom dni, pred štirimi meseci ga je pa zgrabil bolezen, kateri je končno podlegel. Tukaj zapuščena štiri sinove in tri hčere, namreč Rudolpha Mildreda Mary Louisa, Josepha, Alice in Franka, dalje brata Franka in sestro Mary Udovič.

V četrtek, 30. aprila je po dolgi in mučni bolezni v Cleveland, O., preminul v mestni bolnišnici Jožef Rojec, star 39 let, stanujoč na 10306 Reno Avenue. Tukaj zapuščena žalujooč soprogo Štefanijo, rojeno Ban, 16 mesecev starega sinčka Haroldda ter mnogo sorodnikov. Doma je bil iz vasi Kurbet na Primorskem, kjer zapuščena stariša Antonijo in Uršulo, sestro Antonijo, omoženo Mihelc, brate Ivana, Petra, Antona in Florijana ter več sorodnikov.

Umrl je v Pueblo, Colo., Adolf Lousin, ki je bil doma iz Ribnice, iz "štacune".

V sredo popoldne se je podal sodnik Mr. Frank J. Lausche iz Clevelanda, na kratek odliha na golf polje v bližini Edly Road in Lake Shore bule-

vard. Igral je z več prijatelji golf v bližini Coit Rd. in N. Y. Central železnice. Nekako ob pol šestih uri zvečer, ko so se igralci nahajali še na polju, je izbruhnila silna nevihta. Zabelo je liti iz neba, tako da so se igralci kot tuji dečki, ki pomagajo igralcem, razpršili na vse strani. Večina dečkov se je zatekla pod drevesa, dočim je sodnik bežal v zavetje proti stolpu železniškega čuvaja ob progi. Spelzal je po lestvi navzgor in stopil v stražni stolp k čuvaju. Zunaj je grmel in treskalo kot ob sodnjem dnevu. Kmalu zašli sodnik Lausche klice na pomoč. Strela je udarila v drevo, pod katerim sta vedrila dva "caddyja". Kljub silni nevihti je sodnik Lausche takoj zapustil svoj varni prostor in hitel dečkom na pomoč. Dobil je oba ležati na tleh kot mrtva. Eden izmed dečkov je bil od groze in strahu popolnoma omanjen, drugega pa je oplazila strela po prsih. Odnesla mu je čevlje, pretrgala vso srajco na prsih, pobrala gumbe od srajce in ga nevarno obžgala. Sodnik Lausche je hotel na bulevard, da pokliče avtomobil. Radi nevihte je seveda bilo malo avtomobilov na cesti. Končno se mu je le posrečilo, da je v najhujšem dežju zagledal neki taxi in prisilil voznika, da je ustavil. Sodnik Lausche je pobral dečka in ju odnesel v avto ter naročil, da pelje v bolnico. Eden od dečkov je kmalu okrevl, dočim bo drugi dalj časa moral ostati v bolnici. Sodnik sam bi bil skoro v smrtni nevarnosti, ko mu je njegov "caddy" ob izbruhu nevihte zaklical, naj išče zavetje pod drevesom, v katerega je pozneje treščilo. Dobra usoda je pa hotela, da je šel sodnik Lausche v železniški stražni stolp.

SE PO SMRTI MU NE DAJO MIRU.

Carigrajsko prebivalstvo je te dni razburila vest, da je osim Američanom uspelo vdreti v grob slovitega Zaro Age in odnesti njegovo truplo v Ameriko. Zaro Age je, kakor znano, l. 1934 umrl kot najstarejši mož na svetu. Baje je dosegel 156 let.

Oblasti so na govorice o tatvini trupla odredile preiskavo, dale so odprti grob in krsto. V njej so sicer našli okostje, niso pa mogli ugotoviti, da li je res Zaro Age ali pa okostje kakšnega drugega trupla. Zato so krsto poslali sodno zdravniškemu zavodu, da ugotovi, ali vsebuje res telesne ostanke turškega Metuzaema.

Peter Zgaga

POGLAVJE O PRIJATELJSTVU.

Na svetu so ljudje, ki so tako dobri, tako značajni — ali kako bi že rekel — da ne morejo odreči.

Vzemimo za primer slavnega ruskega pisatelja Maksima Gorkoga, ki je potoval v vagonabundom iz Petrograda v Odeso ter delal, garal in kradel zanj, nazadnje ga je pa možak v Odesi pustil enostavno cedilo.

O Gorkem ne bom nadalje razpravljaj v tej koloni, pač pa o drugem slučaju, ki dokazuje neizmerno prijateljstvo in vdanost na eni strani, na drugi pa vnebovpijočo nesramnost.

V bližini New Yorka sta živela rojaka, prijatelja iz mladih let in nog.

Starejši, — recimo, da mu je bilo Frank ime — se je poročil z lepim, mladim dekletom, Mlajši John je bil pa samec in je užival sladkosti samskega stanu.

Prijateljstvo med Frankom in Johnom je bilo neskaljeno. Frank je bil Johnov učitelj in voditelj, katerega je včasih ubogal, včasih pa tudi ne. Prej sta stanovala v eni sobi, po poroki je bilo pa treba najeti večje stanovanje.

Frank je že pred poroko rekel svoji mladi nevesti: — Le pod tem pogojem te vzamem, da bo tudi John stanoval pri nama.

Frank je Johnu ustrezal, kjerkoli mu je mogel. Delo mu je iskalo, denar mu je posojal ter je bil kot upnik zelo popustljiv in obziren.

John se je pa kmalu popolnoma izpremenil.

Nekega lepega dne je postal s hrano nezadovoljen. Frank je ukazal ženi, naj mu kaj drugega skuha.

Nato mu stanovanje ni bilo povšeči. Ko je prvega dne v mesecu so se mučili. Johnove zahteve so bile večje in večje, Frank je pa vse potrpel.

John je bil vedno doma. Vse dneve je prelenaril v postelji ter vsako soboto sproti zamrmral, da bo plačal, ko bo kaj zaslužil.

Frank je imel dobro delo. Zaslужil je za vse tri in še nekaj za stara leta in deževne dni.

Nekega jutra mu pravi John: Posodi mi petdeset dolarjev, Ti bom že vrnil, če prej ne, poleti.

Brez ugovora mu jih je dal. John se je pa odpeljal v mesto ter se ves zadovoljen in srečen vrnil.

— Pri advokatu sem bil, — je pripovedoval, ko sta bila s Frankom sama. — Rekel je, da je stvar precej koščljiva, pa se bo že dalo zrihtati na ta ali oni način.

— Čemu vraga, laziš okrog advokatov? — je hotel vedeti Frank.

— O, samo za svet sem ga vprašal.

Oba sta se zamislila.

— Frank, upam, da si moj prijatelj, — je sprožil John.

— Vedno sem bil in vedno bom, — mu je zabičil.

— Ne vprašam te za denar, pač pa nekaj drugega bi te prosil.

— Na dan z besedo!

John je menal in menal, in skoro bi se mu bilo parkrat zateklo, predno je izustil:

— Veš kaj, od svoje žene se loči.

— Kaj noriš? je planil Frank.

— Nič ne norim. Pri advokatu sem bil, in mi je rekel, da se ti pod takimi okoliščinami prav lahko ločiš.

— Pa čemu bi se ločil od nje?

John je malo pomislil, potem pa odkritosrečno odvrnil:

Eh, kar loči se od nje. Jaz sem se je namreč že naveličal.

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO	V ITALIJO
Za \$ 2.25 Dna. 100	Za \$ 9.25 Dna. 100
\$ 5.25 Dna. 200	\$ 18.25 Dna. 200
\$ 7.25 Dna. 300	\$ 24.00 Dna. 300
\$ 11.75 Dna. 500	\$ 37.50 Dna. 500
\$ 23.50 Dna. 1000	\$ 74.00 Dna. 1000
\$ 47.00 Dna. 2000	\$ 148.00 Dna. 2000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Na izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodi v dinarjih ali lirah dovoljemo se boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARIH

Na izplačilo \$ 1. — morate poslati	\$ 5.75
\$ 10. — " " "	\$ 57.50
\$ 100. — " " "	\$ 575.00
\$ 1000. — " " "	\$ 5750.00
\$ 10000. — " " "	\$ 57500.00

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRIŠTOJIBNO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

SPREJEMA NAROČILA ZA

VODNIKOVO DRUŽBO

IN

MOHORJEVO DRUŽBO

ČLANARINA ZA VODNIKOVO DRUŽBO ZNAŠA

— \$1. —

ZA MOHORJEVO DRUŽBO PA

— \$1.25 —

Knjige za leto 1937 bodo poslale iz stare domovine naročnikom po pošti.

Knjigarna "Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK

KRATKA DNEVNA ZGODBA

VERA IBNER:

MEŠANA TROJKA

In ona, ki mi slaj je bila
že v dalji, zopet je neznani
O ti ljubav, ti čar varljiv,
ki vse življenje te lovimo!

Poje za steno glas, poln hrepenja.
Kitara, srebrnostruna
kitara ga spremlja. Kraj de-
janja — Moskva. Čas — konec
aprila. Solnce zabaja ...

Stanovanje je prazno. Sofer
Jakov Serdjukov je švignil s
svojim avtom nekam na cesto;
za njim so se dvignili oblaki
prahu. Starka Timofejevna,
vsevezna babica, kakor so jo
nazivali sosedje, je odracala na
trg. Drugi so se tudi razšli,
vsak na svojo stran. Samo fo-
tograf Abel Kuklin — starejši,
bolan za hrpo in ljubeznijo —
v obeh primerih lahko, toda s
komplikacijami — igra tiho na
kitaro in poje napol ležeč, napol
sedeč v postelji s toplomerom
pod pazduho. Pri nogah mu
dremle sibirski mačka s koca-
stim repom, rjava kakor lisica.
Prede v taktu s kitaro. "O po-
mlad — tako se zdi da prede —
poznam te. Tudi jaz imam ra-
njeno srce in sveže opraskano
uho ... O ljubezen!"

Zunaj brsti pomlad. Na zi-
du sosedne hiše je razveštel
plakat, kričeče zelen in rdeč
kakor tulipan. Kuklin — mlajši,
Osip, Abelov brat, bodoči fo-
tograf zaenkrat pa se učencem
ljudske šole, hiti mimo in ob-
stane kakor vkopan. (Abel, kje
je tvoj brat Jožef, bi vprašali
mi.) Čita plakat in sijajna mi-
sel mu šine v kodrasto glavo.
Navzlic svoji paglavski staros-
ti je namreč tudi Kuklin —
mlajši zaljubljen. Ljubljena že-
na, Valja Šemenova, stanuje v
istem stanovanju in hodi z njim
v isto šolo. Ona je vnukinja
"vsevezne babice". Sirota —
prav kakor on. In kakor on
se tudi ona muči z desetinski-
mi ulomki. Skupni interesi
rode prijateljstvo, to je stara
stvar, prijateljstvo pa preide
ali slej v ljubezen, a ljubezen
živi od junaštev. Zato se Osip
Kuklin odloči storiti v imenu
ljubezni, če že ne junaštva, pa
vsaj nekaj posebnega in izred-
nega.

Kričeče zeleni plakat oznanja
prebivalstvu Moskve, da bo na-
stopal v cirkusu poleg dresir-
tjelnov tudi učen konj, ki zna
računati odstotke — tu se Osip
Kuklin nasmehne, češ, ta je pa
bosa. Nazadnje pa pokažejo —
tu mlajši Kuklin od preseneče-
nja kar zaje — s pomočjo po-
sebnih drobnogledov grandioz-
no mimodramo "Mešana troj-
ka". Mešana trojka — vprega
muhe, ščurka in bolhe — vozeča
voziček iz drobčkanih paličic,
je naslikana tu na plakat. Bolha,
vprežena v sredini, se imenuje
Izabela Moric; vse kaže, da igra
važnejšo vlogo od muhe in ščurka.

Ko Kuklin mlajši vse to vidi,
sklene definitivno ujeti in dresir-
irati tudi mešano trojko in jo
potem podariti ljubljani ženi
Valji Šemenovi. Toda najprej
je treba proučiti zadevo s po-
tepinčkom Senjko, najbližjim
svetovalecem in prijateljem.

Senjko, trezna in praktična
glava, je poskušal na dvorišču
za skladovalnico drv kuklinovski
načrt in vidi v njem slabe
strani.

— Pasja noga, — pravi, vr-
tajoč v mislih v brezovo pole-
no, — ta mešana trojka mi je
všeč. Toda postavim, ta mu-
ha ... Kako bo pa z njo?

— Zakaj?
— Kako to: zakaj? Ali je
zdej pomlad? — Je. So zdej
muhe? — Ni jih. No, ni ko-
neč besedi. To pomeni: čakati
do poletja.

— Pri nas v kuhinji — se
spomni Kuklin mlajši — se
drže muhe vso zimo tam, kjer
postavljajo samovar, če se ne
motim. Ne vem pa ne točno.
— Seveda ne več. In tudi če
se drže, kaj zato? Mar misliš,
da potrebuje zimsko muho.
Vrag jo vzemi, to zimsko mu-
ho! Ta sploh nima nobene mo-
či in prilagoditi se ne da. Mar
misliš, da jo boš mogel zdre-
sirati? Od dresure bo ali sama
krepnila ali pa ti nad njo. S
tem ne bo nič.

— Kaj pa ščurek? — vpraša
Kuklin, ki mu že upada pogum.
— Ščurka bova že našla. To
ne bo težko. Pač bo pa z bolho
težje.

— Toda bolha, to je glavno,
— meni Kuklin — mlajši. —
Bolha vleče v sredini. Izabela
Moric. Brez nje ne gre.

Nekaj časa oba molčita.
Solnčne pege skačejo po bre-
zovih drevih. Vedno nežeje se
razevita pomlad. A skozi od-
prto okno se sliši nejasno ka-
kor v sanjah glas Kuklina —
starejšega:

"O ljubav, ti čar varljiv i.
In brenkanje strun.

— Dobro, — pravi Senjko na-
enkrat, in odločno vstane. —
Bolho ti ujamem in še veliko.
Ščurka pa ujemi sam doma v
kuhinji — to je domača žival.
Bolha je pa svobodna ptica ta-
ko kakor midva. Težko se da
spak ujeti. No, pa bo že kado
šlo ... Rad bi samo vedel, ka-
ko jo boš dresiral. Kako neki
je treba ravnavati z njo?

— Prijazno, — odgovori
Kuklin — mlajši. — Bog varuj
tepti ali kaznovati jo! Samo
prijazno.

Pri tem že vidi, kako zardi
Valja Šemenova, ko dobi tako
nepričakovano darilo. Kako
bo zardela in se nasmejala.

Minili so štirje dnevi. Ta
čas se je marsikaj zgodilo. Ta
čas je hripa Abela Kuklina
skoraj izginila, toda ljubezen se
je vedno bolj komplcirala. Ta
čas poženo popki na bezgovem
grmu in prilete škorci. Ta čas
začne velika svetla bolha, ki jo
je ujel Senjka in zaprl v škatli-
co s steklenim pokrovčkom.

NOVI PARNIK "QUEEN MARY"

je najnovejši in največji angleški parnik, ki je last Cunard -
White Star parobrodne družbe. Pri preiskusni vožnji je
dosegel hitrost 32 vozlov na uro. Parnik bo prvič vozil v
New York koncem tega meseca.

TRIDESET METROV DOLG
TOP

Pred kratkim smo poročali,
da pripravljajo Nemci top s ka-
librom 52 cm. Da niso samo
Nemci specialisti za takšno
morilno orodje, je razvidno iz
nekega francoskega dela o
modernem težkem topništvu,
ki pravi, da so Francozi že med
svetovno vojno pri Verdunu in
ob Chemin des Dames uporab-
ljali top tega kalibra. Sedaj
so ga izpopolnili, pa strelja 17
km daleč, izstrelki mu tehtajo
1570 kg, začetna brzina je 500
m na sekundo, dolžina cevi
znaša 8,35 m, cev pa se da u-
smertiti 60 stopinj visoko. Spre-
memba stranske smeri je mogo-
ča le z obračanjem vsega topa
na krožnem viru. Top je na-
mreč železniški top s 16 osmi,
vse, kar spada k njemu, tehta
23 ton in je dolgo 30 m.

Tudi španski vojaški list
"Memorial de Artilleria" o-
menja ta top in predlaga neke
spremembe, ki bi povečale nje-
govo učinkovitost. Izstrelki bi
se za dvojno podaljšal in kon-
ce bi se mu skrajšal. S tem
bi sicer dosegli, da bi top ne
streljal tako daleč, zato pa bi
se lahko za okroglo 30 odstot-
kov povečal naboj. Tudi raz-
let bi bil potem večji in s tem
sigurnost zadetka, s čimer bi se
zmanjšali spet stroški za obra-
čanje s tem topom. Izstrelki
bi tehtali le okrog 1400 kg, po-
večani naboj pa 300 kg. Isti
list omenja brez podrobnosti
podatkov nov 24 cm top, ki
strelja baje 250 km daleč, dva-
krat toliko kakor nemška "De-
bela Berta," ki je med svetov-
no vojno obstreljevala Pariz.

PRENAPOLNJENE CERKVE
V MOSKVI

Letošnjo veliko noč so bile v
Moskvi prenapolnjene vse cerk-
ve, ki so še odprte. Letos si
boljševiki niso upali ovirati
vernikov pri obhajanju velike
noči, ker so se z ozirom na zu-
nanji položaj bali razburjati
ljudstvo. Zaradi težkega zu-
nanjega položaja letos torej ni
bilo nobenega pritiska od stra-
ni uradne brezbožniške organi-
zacije. Vsega skupaj je bilo v
Moskvi pred revolucijo kakih
800 cerkva. Danes je izginilo
kar dve tretjini moskovskih
cerkva. Med tistimi pa, ki so
ostale, je le 36 cerkva dovolje-
nih vernikom. Vse druge je
zaprti ali določeno za druge na-
mene.

Ze veliko soboto ob 9. zvečer
je pred vsemi odprtimi cerkva-
mi bila že nevarna gnječa. Le
malo vernikov se je lahko pre-
nilo do glavnega oltarja in do
svetih podob. Okrog polnoči,
ko pravoslavni praznujejo Gos-
podovo vstajenje, pa so povsod
pred cerkvami že stale silne
množice ljudstva. Vse ceste
pred cerkvami so bile že zapr-
te, ker ljudstvo ni moglo v cer-
kev ter se je nabiralo pred
cerkvami. Posebno pozornost
pa je zbudilo dejstvo, da je bilo
letos med vernimi molileci v
cerkvah zlasti mnogo moških
in mladine.

Knjigo "NAŠI NAJ-
LEPŠI KRAJI" smo
vsem, ki so bili do nje u-
pravičeni, odposlali.

V zalogi imamo še
nekaj izvodov. Izvod sta-
ne \$1.—

KNJIGARNA
"GLAS NARODA"
216 W. 18 ST., NEW YORK

KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.Znanstveni in ....
.... Poučni Spisi

- AIN'S NEW AMERICAN INTERPRETER. — Trda vez. 279 strani. Cena 1.40
Opis posameznih držav; priseljevanje Slo-
vencev; njihova društva in druge narodne
ustanove. Bogato ilustrirano.
- AMERIKA IN AMERIKANCI. Spisal Rev. J.
M. Trunk. 608 strani. Trda vez. Cena ..... 5.—
Opis posameznih držav; priseljevanje Slo-
vencev; njihova društva in druge narodne
ustanove. Bogato ilustrirano.
- ANGLEŠKO SLOVENSKO BERILO. Sestavil dr.
F. J. Kern. Vezano. Cena ..... 2.—
- BURSKA VOJSKA. 95 strani. Cena 40
- BALKANSKO TURŠKA VOJNA. 181 str. Cena 80
- BONTON. 280 strani. Cena 1.50
Knjiga o lepem vedenju, govorjenju in obla-
čenju v zasebnem življenju.
- BODOČI DRŽAVLJANI naj naroče knjižico —
"How to become a citizen of the United
States".
- STATES. V tej knjigi so vsa pojasnila in zako-
ni za naseljenca. Cena 50
- BREZPOSELNOSTI IN PROBLEMI SKRBEŠTVA
ZA BREZPOSELNE. 75 strani. Cena 35
- CERKNIŠKO JEZERO IN OKOLICA. Spisal
M. Kabaj. Trda vez. 75 strani. Cena 1.20
V knjigi je 21 slik in en zemljevid. Zgodovi-
na in pripovedke o naravnem čudu, kakršnih
je le malo na svetu.
- DENAR. Spisal dr. Karl Engliš. 236
strani. Cena 80
Denarni problem je zelo zapleten in težaven
in ga ni mogoče storiti vsakomur jasnega.
Pisatelj, ki je znan čisti narodno-gospodar-
ski strokovnjak, je razširil svoje delo tako,
da bo služilo slehernemu kot orientacijski spis
o denarju.
- DOMAČI VET. Spisal M. Humeč. 234 str. Cena 1.20
Splošno vrtnarstvo; posebno vrtnarstvo; sa-
dno drevje; kako vrti krasimo; navodila za
sodne rastline. 102 slike.
- DO OHRANJE DO BITOLJE. 166 strani. Cena 70
Zanimiv potopis s slikami tistih krajev naše
stare domovine, ki so Slovence le malo
znani.
- GOVEDOREJA. Spisal R. Legvart. 143 strani.
S slikami. Cena 1.50
- GOSPODINSTVO. Spisala S. M. Purgaj. S sil-
kami. 296 strani. Cena 1.20
Knjiga se odlikuje po svoji izbrani vsebini in
veliki koristi, ki jo nudi žnanim in dekletom
v vseh vprašanih gospodinstva.
- GOSTILNE V STARI LJUBLJANI
51 strani. Cena 60
Podroben opis starih ljubljanskih gostiln,
s katerimi je v gotovi meri zvezana zgo-
dovina slovenske prestolice.
- GRŠKA MITOLOGIJA. 311 strani. Cena ..... 1.—
Opis božanstev, v katero so verovali stari
Grki.
- IZ TAJNOSTI PRIRODE. 83 strani. Cena 50
Poljudni spisi o naravoslovju in zvezdoznan-
stvu.
- IZBRANI SPISI ZA MLADINO. Spisal Franc
Levstik. 220 strani. Cena 90
Levstik. 220 strani. Cena broš. .... 90 vez. 1.19
- JUGOSLAVIJA. Spisal Anton Melik. Prvi in dru-
gi del obsega 321 strani.
Cena: I. Del ..... 30. II. Del
Zemljepisni pregled; natančni podatki o pre-
bivalstvu, gorah, rekah, poljedelstvu.
- KRATKA SRBSKA GRAMATIKA. 68 strani. 30
- KRATKA ZGODOVINA SLOVENCEV, HRVA-
TOV IN SRBOV. 95 strani. Cena 30
- KNJIGA O LEPIM VEDENJU. (Urbani.) Vez. 1.25
- KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU. 111 str. 50
- KUBIČNA RAČUNICA. Trda vez. 144 str. Cena
Navodila za izračunavanje okroglega, rezane-
ga in tesnega lesa.
- LEVSTIKOVI IZBRANI SPISI, poezije. 306 str. 70
- LEVSTIKOVI IZBRANI SPISI. 332 strani. Cena 70
V teh treh knjigah je zbrano vse književno
delo našega velikega kritika, pesnika, pisate-
lja in jezikoslovca.
- LIBERALIZEM. Spisal V. Hobhouse. 126 str.
Politična študija, ki nazorno prikazuje smer-
nice nekoč tako važne angleške politične
stranke.
- MISTERIJ DUŠE. Spisal dr. Franc Goesti. —
275 strani. Cena ..... 1.—
Razprava o blaznosti in posledicah pijanče-
vanja.
- MATERIJA IN ENERGIJA. Spisal dr. Lavo Čer-
melj. S slikami. 190 strani. Cena 1.25
Nauk o atomih, molekulah in elektronih. Po-
ljudno pisana razprava o izsiedah moderne
znanosti.
- MLEKARSTVO. Spisal Anton Peve. S slikami.
168 strani. Cena ..... 1.—
Knjiga za mlekarje in ljubitelje mlekarstva
sploh.
- NASVETI ZA HIŠO IN DOM. 410 strani. Cena 1.—
Ta knjiga nudi nasvete, kako ravnati v raz-
nih vprašanih in neprilikah, ki se dnevno
pojavljajo v delokrogu gospodarja in gos-
podinje in je torej vest svetovalec v vsakem
domu.
- NAROD, KI IZUMIRA. 101 strani. Cena 40
Poljuden opis najsevernejšega naroda na svetu,
nlegove šege in navade.
- NAJVEČJI SPISOVNİK. 150 strani. Cena 75
Knjiga vsebuje veliko zbirko ljubavnih in
ženitnih pism.
- NAŠA PRVA KNJIGA. Spisal Pavel Mier. 60
strani. Trda vez. Cena 75
To je nekak slovenski abecednik, sestavljen
po usorcu ameriških učnih knjig. S slikami.
Primereno za otroke, katere hočete naučiti
slovenskega pravopisa.
- NOVA VELIKA ARABSKA SANJSKA KNJIGA
308 strani. Cena 1.50
To je najpopolnejša sanjska knjiga, sestav-
ljena po najboljših arabskih in egiptovskih
virih. S slikami.
- VELIKA SANJSKA KNJIGA. S slikami. 256
strani. Cena 90
- SANJSKA KNJIGA. S slikami. 100 strani. Cena 60
- OB 50-LETNICI DR. JANEZA EV. KREKA —
94 strani. Cena 25
Napisano v spomin možu, ki je prvi med na-
mi uspešno propagiral veliko idejo jugo-
slovanstva.
- OBRTNO KNJIGOVODSTVO. 258 strani. Vez. 2.50
Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stavbo,
umetno in strojno ključavničarstvo ter žele-
zovinarstvo.
- ODKRITJE AMERIKE, spisal H. MAJAR. Trije
deli: 162, 141, 133 strani. Cena mucko vez. 50
Cena vezane 60
Poljuden in natančen opis odkritja novega
sveta. Spis se čita kakor zanimiva povest ter
je sestavljen po najboljših virih.
- PO GORAH IN DOLINAH. Spisal Pavel Kunaver
197 strani. Cena 80
V knjigi so opisane lepote naše slovenske
domovine. Krase jo krasne slike naših naj-
lepših krajev.
- PRAKTIČNI RAČUNAR. Trda vez. 251 str. 75
Priročna knjižica, ki vsebuje vse, kar je pri
nakupu in prodaji potrebno.
- PRAVILA ZA OLJKO. 142 strani. Cena 65
Nasveti in navodila, kako se je treba obnaša-
ti v družbi.
- PROBLEMI SODOBNE FILOZOFIJE
Spisal dr. F. Veber. 341 strani. Cena 70
Knjigo toplo priporočamo vsakomur, ki se
hoče seznaniti z glavnimi črtami sodobne
filozofije.
- RUSKI REALIZEM. Spisal dr. Ivan Prijatelj.
413 strani. Cena 1.50
V knjigi so opisani predhodniki in idejni ute-
meljitelji te svojevrstne ruske struje.
- RADIO. 244 strani. Cena 1.75
Kdor se zanima za radio aparate, ne more te
knjige pogrešati. Spisal Jo je strokovnjak,
profesor Andree. S slikami.
- RAČUNAR. 296 strani. Vezano. Cena 75
S pomočjo te knjige vam je mogoče naglo iz-
računati obresti od pol odstotka do dvann-
stih odstotkov. Vsebuje tudi dodatke o me-
ri in teži.
- SLOVENSKA KUHAČICA. S. M. T. Kalinšek.
OSMA POMNOŽENA IZDAJA. 728 strani,
lepo trilo vezana. Cena ..... 6.—
- STANLEY V AFRIKI. 122 strani. Cena 50
Doživljaji slavnega raziskovalca, ki je prvi
raziskal "črni kontinent".
- SPOMINI. (Spisal Jože Lavtižar.) 243 strani.
Cena 1.50
V tej knjigi ožja naš znani potopisec župnik
Lavtižar spomine na svoja brezštevila po-
tovanja.
- SVETO PISMO STAREGA IN NOVEGA ZA-
KONA. 790 in 233 strani. Trda vez. Cena 3.—
- SLOV.-ANGLEŠKI IN ANGLEŠKO-SLOV.-
SLOVAR. 148 strani. Cena 90
- SLOVENSKO-NEMŠKI SLOVAR. 143 str. Cena 40
Druga polovica knjige vsebuje nemško-slo-
venski slovar in kratko slovnico slovenskega
in nemškega jezika.
- SPRETNJA KUHAČICA. 248 strani. Vezana. Cena 1.45
V knjigi je nad šeststo najvažnejših kuhar-
skih navodil.
- SPOL LJUBEZEN, MATERINSTVO. Cena ... 50
Knjižico je spisal prof. dr. Zahor ter je na-
menjena dekletom v starosti štirinajstih let.
- SPOLNA NEVARNOST. Cena 25
Na šestnajstih straneh je dr. Franc Derganc
nakratko pojasnil nalezljive spolne bolezni.
- UČNA KNJIGA LAŠKEGA JEZIKA. 147 str. Cena. 60
Knjiga vsebuje tudi slovnico in kratak slovar.
- UČENIK ANGLEŠKEGA JEZIKA. — Slovn-
nica in slovar. 295 strani. Cena broš. 1.25
Vezano 1.50
- UVOD V FILOZOFIJO. Spisal dr. Franc Veber.
352 strani. Cena 1.50
- VČŠILNA KNJIŽICA. 93 strani. Cena 50
Zbirka voščilnih listov in pesmi k godovom,
novemu letu in drugim prilikam.
- VOJNA Z JUGOBOTO. 123 strani. Cena 50
- VALENTINA VODNIKA IZBRANI SPISI. —
100 strani. Cena 30
- VALENTIN VODNIK SVOJEMU NARODU. —
48 strani. Cena 25
V prvi knjigi so pesmi in basni, dočim ga nam
je v drugi knjigi predstavil Vodnika dr. Ivan
Pregel kot pesnika, zgodovinarja, govornika,
glasbenika in časnika.
- VODNIKOVA PRATIKA za leta 1927. 128 str.
Cena 50
- Zbirka zanimivih spisov, ki so trajnega po-
mena.
- VODNIKI IN PREROKI. 128 strani. Cena 60
Knjiga je izšla v založbi Vodnikove družbe
ter vsebuje življenjepis mož, ki so s svojim
delom privedli slovenski narod iz suženjstva
v svobodo.
- ZNANSTVENA KNJIŽNICA. 78 strani. Cena... 35
Zanimivosti iz ruske zgodovine in natančen
opis vojaške republike zaporoških kozakov.
- ZDRAVILNA ŽELIŠČA. 62 strani. Cena 40
V knjižici najdeš v lepem redu omenjeno vse,
kar potrebuješ, da si ohraniš in popraviš svo-
je zdravje.
- ZGODOVINA UMETNOSTI PRI SLOVENCIH,
SRBIH IN HRVATIH. 137 strani. Cena 1.90
Znamenito delo našega znanega umetnostne-
ga zgodovinarja Josipa Mala. V knjigi je 67
krasnih slik.
- ZDRAVJE MLADIH. 147 strani. Cena 1.25
Higijena doma in v šoli. Opis bolezni pri
mladini.
- ZDRAVJE IN BOLEZNI V DOMAČI HIŠI, spisal
dr. Just Bačar. Cena 1.25
Sestav, delovanje in nega človeškega telesa.

Kje je Eva? ..

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

51 ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

"Bilo je več, kot naravna dolžnost, zlasti še, na kak način ste moji hčeri pomagali. Tega vam ne bom nikdar pozabil."

Ludvik ga nemirno gleda.

"Povejte mi vendar, kako je bilo mogoče, da je prišla vaša hči v tako žalostno položaj, ker je vendar imela tako slavnega in bogatega očeta?"

"Vaše vprašanje je razumljivo, toda tega vam ne morem z malimi besedami pojasniti. Samo toliko vedite: n enavadne okolščine so mi preprečile, da nisem vedel, da imam hčer. In našel sem jo šele, ko je nastopala v kavarni Schrey. Ako vas to zanima, tedaj vas želim enkrat videti v moji hiši. Sedaj pa vas prosim, da mi nekaj pojasnite: kaj je mislila moja hči z besedami, da se nahajate v zmoti glede mojih odnošajev do moje hčere?"

Na Oldenovo čelo stopi pekoča rdečica.

"To se vam sedaj še komaj upam povedati, saj prej ne, dokler vam ne pojasnim, kako sem prišel do te nesrečne zmo-te. Prej ste mi rekli, da me hočete enkrat videti v svoji hiši, da mi poveste in pojasnite, kar mi je nerazumljivo. Prosim vas, da dovolite, da se to kmalu zgodi. In — potem vam hočem pojasniti, kako nemnost sem napravil danes in kako sem prišel do tega. Tukaj naju more vsak trenutek kdo motiti, pojasnilo pa bo zelo obširno."

"Dobro, ako vam je prav, obiščite me jutri. Kdaj imate čas? Ves dan sem vam na razpolago."

"Ali morem priti jutri ob enajstih dopoldne?"

"Prosim samo."

V resnici ne moreta več govoriti, ker se ju od vseh strani ogovarjajo. Ludvik se ogleda za svojo sestro, ki je govorila z nekaterimi gospodi in damami. Stopi k njej. Ali je Dolly vedela, kdo je ta Eva?

Toda ne; Dolly se takoj nasloni na njegovo ramo in mu prične govoriti, kako čudovito lepo je igral Henrik Joachim in kako ji je žal, da je ta koncert zamudil.

"K sreči si še saj slišal gospico Joachimovo. Ali ni očarljiva?" vpraša brata.

Dolly je tedaj poznala Evo samo pod imenom Joachim. Slučajno tudi še ni bilo izgovorjeno ime Mantel in Dolly v resnici ni vedela, da je bila Eva Joachim in Eva Mantel ista oseba.

"Da, Dolly, očarljiva je," pravi Ludvik tiho.

Dolly ga ostro pogleda. Rekel je tako resno, tako zapu-no. Toda dalje ne moreta več govoriti. Gert pride, polo-ži svojo roko na Dollyno ramo in jo potegne k sebi.

Dolly ga ljubeznivo pogleda.

"Dolly, sedaj pa bi bil popolnoma zadovoljen, ako sede-mo k mizi."

Kot bi to bilo povelje, isti trenutek služa bniki odpro vrata do sosedne sobe, v kateri je bila pogrnjena miza. Ol-den nemirno gleda okoli sebe. Šele ko s svojo damo — bila je gosposdarjeva nečakinja — sede k mizi, vidi Evo nasproti sobe ob strani gosposdarja, ki ni hotel dovoliti nikomur dru-gemu, da bi Evo peljal k mizi. Henrik Mantel pa je pri-peljal Traberjevo ženo.

Ludvik ni umaknil svojega pogleda od Eve. Izgledala je popolnoma mirna. Ludvik jo občuduje, kako zavestno se zna obnašati v družbi. Ali je bila to zares ono plaho dekle, ki ji je dal jesti v svojem avtomobilu, ker je vsled lakote omedlela? Seveda je Evo poznaje zopet videl ko je šla s svojim očetom po stopnicah in ko je poleg njega sedela pri ve-čerji. Že tedaj je bila zelo izpremenjena, sedaj pa je bila vi-soka dama, ki je popolnoma imela svoje mesto v visoki družbi.

Njegov pogled gori na njenem obrazu; hotel jo je prisiliti, da ga pogleda. Toda ni se zmenila zanj, ali se je tega sama vedoma izogibala. Toda bila je tako lepa, njen nasmeh tako očarljiv, modre, biserne oči so gledale tako prijazno na vse druge ljudi, samo njega niso pogledale.

Toda enkrat ga vendar zadene njen pogled in Eva opazi, kako proseče jo gleda Ludvik in kako je blede. V njegovih očeh opazi mučen izraz, ki pretrese njeno srce. Zakaj ga je tako dosledno prezirala? Ali ni bila krivična, ali se mu ni imela toliko zahvaliti, da mu je mogla odpustiti, da se je v svoji sodbji zmotil? Ta zmotja je tudi njega samega mučila. Vede-la je, da ga je mučila. In — bil je v Curihu, kjer jo je iskal, kakorhitro je izvedel, kje je bila. Tedaj jo je videl ob strani njenega očeta v obrednici — seveda tedaj, ko je v ka-varni Schrey izvedel, da je postala ljubica bogatega moža. Kako zaničevanja vredna se mu je zdela tedaj! In to ga je bolelo. Zopet poleti njen plahi pogled proti njemu in Ludvik jo zopet pogleda tako proseče, in — moj Bog, kaj je še bilo v njegovem pogledu?

Eva se lahko stresa in si noče priznati, da so njegove oči na njej ljubeznivo in nežno počivale. Naglo pogleda vstran. Zakaj je tedaj razvezal svojo zaroko? In ravno oni večer, ko je njo prvokrat videl? Sedaj je bil prost in ni bil greh ljubiti ga! Tesno stisne pod mizo svoje roke in žile ji vtrip-ljejo na senčih. Kar je čutila zanj, ji je v tej uri zrastle v mogočen občutek. Bila je v resnici vesela, da ji je srce vris-kalo do neba — toda žalostna do smrti. Njeni občutki so se zibali sem ter tja.

Pa vedno je morala pogledovati k njemu in srce ji je vris-kalo proti njemu. Četudi jo je žalil in razžalil — ljubila ga je, ljubila iz dna srca in je bila neizmerno srečna, ker ga je videla in da je bil prost.

Henrik Mantel ostro opazuje svojo hčer in Oldena, navzlic temu, da je navidezno živahno zabaval svojo sosedo. Včasih se tudi Evin pogled sreča z očetovim pogledom in pokimata si, kar sta delala vedno, kadar nista sedela skupaj.

In Mantel dobro opazi, da mora nekaj biti med njegovo hčerjo in Oldenom in da se je mladi mož zelo zanimal za Evo. Ponosni, pa nežnočuteči oče se ni prav nič čudil, da si je Eva pridobila srca vseh. Zakaj si tedaj tudi ne bi mogla pridobiti srca Ludvika Oldena?

(Dalje prihodnjik.)

MEŠANA TROJKA

Nadaljevanje s 3. strani.

kov sedi nekje v krčmi pri pol litru: dvignili so se za njim ob-laki prahu. "Vsevezno babi-co" je premagal nepremagljivi pomladni spanec. Drugi so se razbežali in razšli vsak na svojo stran.

Senjka stoji pri kuhinjski mizi. Z eno roko se je prijel krepko za nos, kakor da črpa iz njega potrebno zalogo moči. Odpro se vrata in vstopi Osip Kuklin. Previdno nese škatli-so s steklenim pokrovčkom, na katerem se poigrava solčni za-rek.

— Evo je, — zašepeta Kuk-lin mlajši. — Takoj to poka-žem, kako pametna je: vse ra-zume, samo govoriti ne zna. To-da z njo je treba ravnati lepo in počasi.

Obrne se in vidi, da mu sledi za petami rjava mačka s kod-rastim repom in z opraskanim ušesom, bratova ljubljanka.

— No, ta nas ne bo motila. — nadaljuje. — Ne bo nas mo-tila, kajti ona se počasi ...

Senjka se še krepkeje prime za nos in stoji pri mizi kakor vkopan. Tišina. Čížek ne raz-metava več zrn, mačka je sko-čila na stol in se iztegnila v blaženem dremanju. Bliza se trenutek Izabele Moric. Ah, ka-ko se bo nasmejala Valja Še-menova, ko jo zagleda! Kako se bo nasmejala in zardela!

— Torej tu je, — pravi Osip Kuklin. — pogled, tu je ena iz-med tisočih.

Previdno postavi škatlico na mizo. Tisti hip pa skoči rjava mačka, privabljena po nenad-nem svitu v roparskem skoku na plen, stisne v tačiceh krhko steklece in ah — že je Izabeli-na ječa v razvalinah. Osvo-bojena Izabela se požene v ele-gantnem skoku v zrak, za hip se pokaže črna pika na mačjem hrbtu kakor na kraju gozda, po-te mše pa izgubi v njegovi go-ščavi. Za vedno! Edina! Ena iz-med tisočih! Vse je uničeno: Valja Šemenova ne bo zardela, ne bo se nasmejala. Sreča je šla mimo Osipa Kuklina in ko-maj se ga je dotaknila:

"In ona, ki mi slaj je bila že v dalji zopet je neznani. O ti ljubav, ti čar varljivi, ki, vse življenje te lovimo.

poje za steno glas, poln hrepe-njenja. Kitara, srebrnostruna kitara ga spremlja. Kraj de-janja — Moskva. Čas — ko-nee aprila. Solnce zahaja.

SKRIVNOST ŽIVLJENJA V ČEŠNJEVEM CVETU

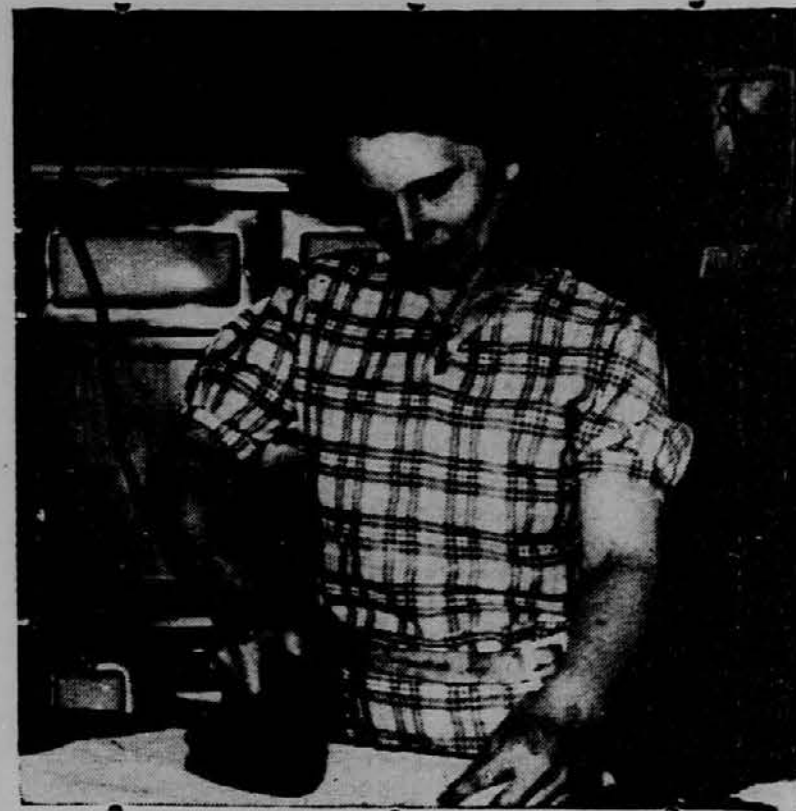
Cvetenje češnjavega drevesa je tako izrazit pojav, da se je morala tudi znanost pobaviti natančneje z njim. Pri tem je ugotovila, da je precej neodvis-no 'od vremenskih muh. To dejstvo pa je v precejšnjem nasprotju z našimi drugimi izkušnjami glede drevesnega razcveta. Vredno je, da si ga pogledamo pobliže.

Kakor so dognali v novejšem času, se deli razvoj češnjevih cvetov oziroma popkov v dve strogo ločeni periodi, med ka-terima leži perioda zimskega počitka. Ta perioda počitka pa ni tako dolga kakor doba, ko je drevo brez listja, ki jo smatramo običajno za pravo lobo počitka rastlinstva. V Heidelbergu, kjer so izvršili najbolj sistematično potrebna raziskovanja, traja ta doba n. pr. samo od konca oktobra do začetka februarja. Prva pe-rioda cvetne rasti se začne že davno prej, nego bi jo povzro-čili ljudje, če bi bilo cvetenje dreves v naših rokah. Narava ima svoj pogled vse drugače uprt v bodočnost.

Preden se cveti nekega leta razvijejo, se pripravijo že cve-ti za naslednje leto! V najbolj skritem kotičku brsta dozoreva cvet kot: nežna vzboklinca, množi svoje stanice in rase ta-ko dolgo, da postane nekako julija vidna tudi prostemu oče-su kot droben kelih, kot skledica, ki ni večja od bučike, na dnu te skledice pa poganjajo spet drobne vzbokline. Majh-ne glavice se dvigajo, pretenki lističi se razprostirajo čez nje, kakor da jih hočejo varovati, in v urejenem središču se boči polagoma "sladka skrivnost" bodočega cveta popke, ki že vsebuje za oploditev dozoreva-joče seme.

Ta površnemu očesu nevidna rast traja vse poletje do pozne jeseni in še potem, ko so zadnji listi že davno odpadli od drevesa, se pripravljajo v tisočih in tisočih popkih neutrudno raz-cvet naslednje pomladi. Narava v jeseni še davno ne misli na smrt, kakor mislimo mi s svojimi kratkounimni mislimi, kjer vidimo mi premor, spanje in smrt, pripravlja ona novo življenje. Nikjer se to ne da bolje opazovati nego na popkih, ki so se na videz zazibali v zimsko spanje. Proti koncu oktobra otrpnejo in se zbude

MRS. MARY ZUK

je lansko leto v Detroitu vodila stavko go-podinj proti visokim cenam mesa. Sedaj je bila izvoljena v mestno upravo v Hamtracku blizu Detroitu.

šele pod slabotnimi žarki feb-ruarskega sonca — tako se do-zdeva vsaj našemu očesu. V resnici pa popke ne počiva na-vzlic mrazu in snegu. V tem času se dogajajo v njem v res-nici velikanske spremembe, ki jih spoznamo šele pozneje v njih posledicah.

V dobi navidezne otrplosti in nedelavnosti se popke preobli-kuje in pripravlja za novo živ-ljenje. Askenasy, prvi botanik, ki je natančno preiskal cvet češnje, pravi, da izvira iz nje-govih poskusov z vso očitnostjo da se cvetni brsti tega drevesa med koncem oktobra in kon-cem decembra v svoji notranji zgradnji in sestavi popolnoma spremenijo. To ni vidno po teži in velikosti posameznih delov, temveč po njihovem različnem zadržanju do višjih tempera-tur. Te spremembe morajo bi-ti kemične narave.

Askensyjev poskus so zelo poučni. Če spravimo mirujoče veje češnje ob koncu novembra ali v začetku decembra v rast-linjak, zavoljo tega n. pr. ne bo-do začele brsteti. Pač pa bo višja temperatura rastlinjaka imela ta uspeh, če napravimo ta poskus o božicu. Od tedaj dalje je treba drevesu samo še ugodne temperature, da prične s čudovito naglico razvijati cvete in liste.

V naravi se to dogaja pod vplivom prvih toplejših dni vi-gredi. Cveti oziroma njih pop-ki, pričnejo tedaj rasti spočet-ka počasi, potem čedalje hitre-je in na zadnje s čudovito brzino. V zadnjih šestih ali desetih dneh pred razcvetom podvoje svojo težo, v zadnjih dneh po-staja cvet vsak dan za trideset-inko grama težji, to je pa do-

sti, če upoštevamo njegovo pr-votno težo, in lahko si pred-stavljamo kolikšno delo mora opraviti drevo v tem času, če pomislimo, da ima srednje veli-ko drevo do 200.000 cvetov.

Tako nas ta dejstva mimo po-mladne poezije s samo znano-stjo približajo najglobljim skrivnostnim življenja. Znan-stveno doživetje pomladi ni nič manj mogočno nego doživetje s poetičnim čuvstvom. Danes vemo, da imajo rastline v sebi neke sposobnosti, po katerih postanejo v svojem razvoju delno neodvisne od vplivov zunanje temperature. Videli smo, da poletna temperatura ne vpliva na prvi razvoj češnje-vega cveta. A tudi nje po-mladni razvoj se ne spreminja pod vplivom nihanja zunanje temperature. Cveti se v marecu razvijajo vedno hitreje nego v februarju, pa naj bo marec toplejši od februarja ali ne. Samo na splošni potek nastajanja cvetov ima temperatura svoj vpliv in v vlažni ter pri tem topli pomladi se češnje razve-zejo prej nego v mrzlih in su-hih. To smo doživeli baš letos. Posebno jasno pa se kaže del-na neodvisnost življenjskih po-javov od temperature v tem, da se popki od konca oktobra ne razvijajo, pa čeprav nas poz-na jesen preseneti z najlepšim poletnim vremenom.

V letošnjem Koledarju je par lepih kratkih po-vesti, ki bodo zanimale ljubitelje leposlovja.

ZA KRATEK ČAS IN ZABAVO NASLEDNJE KNJIGE TOPLO PRIPOROČAMO LJUBITELJEM ZDRAVEGA HUMORJA

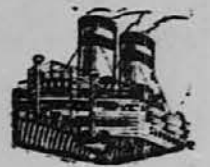
DOMAČE ŽIVALI. 72 strani. Cena	30
GODČEVSKI KATEKIZEM. 61 strani. Cena	25
HUMORESKE IN GROTESKE. 180 strani. Cena	80
Trda vez. Cena 1.-	
12 KRATKOČASNIH ZGODBIC. 72 str. Cena	25
POL STRANI KLOBUK. 150 strani. Cena	50
POL LITRA VIPAVCA. spisal Feigl, 136 str. .	60
PREDTRŽANI, PREŠERN IN DRUGI SVET-NIKI V GRAMOFONU. 118 strani. Cena ..	25
SANJSKA KNJIGA	60
SANJSKA KNJIGA	30
SLOVENSKI ŠALIJEVC. 90 strani. Cena	40
SPAKE IN SATIRE. 150 strani. Cena	90
TIK ZA FRONTO. 150 strani. Cena	70
TOKRAJ IN ONKRAJ SOTLE. 67 strani. Cena ..	30
TRENUTEK ODDIHA	
(Knjiga vsebuje tudi šaligr "Vse naše").	
189 strani. Cena	50
VELIKA ARABSKA SANJSKA KNJIGA	150
VESELE POVESTI. 79 strani. Cena	35
ŽENINI NAŠE KOPRNELE. 111 strani. Cena ..	45

TE KNJIGE LAHKO NAROČITE PRI:

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

UPRAVA "GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau) 216 W. 18th St., New York

Pišite nam za cene voznih li-stov, rezervacijo kabin in po-jasnila za potovanja.

Na parnikih, ki so debelo tiskani, so vrše v domovino izleti pod varstvom izkušenega spremljevalca.

6. maja: Washington v Havre

8. maja: Berengaria v Cherbourg

9. maja: Bremen v Bremen

Paris v Havre

Rex v Genoa

12. maja: Normandie v Havre

19. maja: Europa v Bremen

20. maja: Manhattan v Havre

21. maja: Aquitania v Cherbourg

23. maja: Champlain v Havre

Conte di Savoia v Genoa

26. maja: Normandie v Havre

28. maja: Berengaria v Cherbourg

29. maja: Rex v Genoa

Bremen v Bremen

3. junija: Washington v Havre

5. junija: Queen Mary v Cherbourg

Europa v Bremen

6. junija: Paris v Havre

Saturnia v Trst

11. junija: Ile de France v Havre

Aquitania v Cherbourg

13. junija: Bremen v Bremen

Conte di Savoia v Genoa

16. junija: Normandie v Havre

17. junija: Berengaria v Cherbourg

Manhattan v Havre

20. junija: Europa v Bremen

Vulcania v Trst

Champlain v Havre

24. junija: Queen Mary v Cherbourg

27. junija: Lafayette v Havre

Rex v Genoa

Aquitania v Cherbourg

30. junija: Normandie v Havre

1. julija: Washington v Havre

2. julija: Berengaria v Cherbourg

3. julija: Ile de France v Havre

Conte di Savoia v Genoa

8. julija: Queen Mary v Cherbourg

11. julija: Saturnia v Trst

Champlain v Havre

14. julija: Normandie v Havre

15. julija: Manhattan v Havre

16. julija: Aquitania v Cherbourg

Bremen v Bremen

18. julija: Rex v Genoa

23. julija: Europa v Bremen

Ile de France v Havre

Berengaria v Cherbourg

25. julija: Vulcania v Trst

29. julija: Queen Mary v Cherbourg

Washington v Havre

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro do-movino. Kdor ga ho-če naročiti za svoje sorodnike ali prijate-lje, to lahko stori. — Naročnina za star-i kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.